Datum: 2013-0310
Olycksundersökning nummer: 2013-03
Vår beteckning: 517-2013-00290
Utredare: Anna Henningsson
Granskad av: PO-Staberyd

Olycksundersökning Trafikolycka länsväg 629, Hallsbergs kommun

Larmtid: 2013-02-09 09:34:51
Adress: Länsväg 629, [redacted], Hallsberg
Fordonstyp: Citroen Jumpy och VOLVO FH 6X3 med ett NÄRKO-släp
Händelseorsak: För hög fart och/eller ouppmärksamhet i förhållande till väglaget
Insatsrapport: 2013-00263

Nerikes Brandkår undersöker olyckor och räddningsinsatser mot bakgrund av Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778), kap 3, §10. Syftet är att klarlägga olycksorsak, olycksförlopp och räddningsinsatsen. Detta skall användas för utveckling av operativ verksamhet och olycksförebyggande arbete. Arbetet har **inte** till syfte att klarlägga ansvar, skuld eller vållande.

För kännedom
MSB
SOS Alarm
Skyddsavdelningen
Räddningsavdelningen
Brandposten

För åtgärd

Postadress: Nerikes Brandkår Box 33600 701 35 ÖREBRO
Hemsida: www.nerikesbrandkar.se
Telefon: 019-20 86 50
Fax: 019-20 86 55 (Örebro) 019-689 60 28 (Byrsta)
Org. Nr: 222000-1016
Pg. Nr: 4931705-0

Sammanfattning - Erfarenheter

Förlarm på station 600 borde ha dragits drygt en minut tidigare än vad som nu skedde. Fördröjningen av förlarmet har inte på något sätt kunnat påverka utgången av olyckan.

Olyckan orsakades sannolikt av ouppmärksamhet i kombination med dåligt väglag.

Ett mitträcke hade sannolikt mildrat konsekvenserna av olyckan och gjort att kollisionen mellan de två fordonen undvikits.

Bilens skador gör det knappast troligt att bilbälte kunnat rädda livet på mannen.

.....

Anledning till undersökningen

En 55-årig man omkommer efter kollison med en lastbil.

Beskrivning av objektet

Personbilen var en blå Citroen Jumpy med registreringsnummer [redacted].
Lastbilen var en vit Volvo FH 6X3 med registreringsnummer [redacted]. Lastbilen hade ett släp från Närko med registreringsnummer [redacted].

Fig 1. Fordonens ungefärliga läge då brandkåren anlände till platsen.

Vid olyckstillfället låg det snömodd på vägbanan och det var halt på platsen.

Orsak

Sannolikt har och ouppmärksamhet i samband med det dåliga väglaget bidragit till olyckan. Obduktionen visade inga spår av mediciner, alkohol eller andra droger som kunnat ha haft inverkan på olyckan. Fordonet var försett dubbdäck.

Fig 2:På vägbanan var det snömodd.

Fig 3: Efter kollisionen fortsatte lastbilen ner i diket.

Lastbilschauffören uppgav att det mötande fordonet sakta kom över på hans körbana och inte orsakades av sladd eller annan yttre påverkan, vad chauffören kunnat se.

Dödsorsak

Taket på förarsidan hade tryckts ner då lastbilen hjul sannolikt rullat över förarplatsen. Mannen som omkom i personbilen var inte bältad [redacted] Det är oklart om användningen av bilbälte hade kunnat påverka utgången av olyckan eftersom taket var såpass kraftigt nedtryckt in mot kupén. Obduktionsprotokollet visar att mannen sannolikt omkommit omedelbart.

Fig 4: Lastbilens hjul ser ut att ha gått från motorhuven och vidare rakt över föraren.

Fig 5: Överlevnadsutrymmet i kupén var mycket begränsat.

Det är oklart om användningen av bilbälte hade kunnat påverka utgången av olyckan eftersom taket var såpass kraftigt nedtryckt in mot kupén. Obduktionsprotokollet visar att mannen sannolikt omkommit omedelbart.

Organisation på skadeplatsen

601 1+4
118 IL
111 1+4 (återkallades innan framkomst)

Beskrivning av händelsen

Utalarmering

Händelser i ärendet	Klockslag	Tid efter larm
Larm till SOS	09:32:30	---
Larm besvarat	09:32:49	19 sek
Medlyssning IB	09:33:41	1 min 11 sek
Förlarm stn 600	09:34:15	1 min 45 sek
Larm Ambulans	09:34:17	1 min 47 sek
Adressen fastställd	09:34:28	1 min 58 sek
Stort larm stn 600	09:34:56	2 min 26 sek
Förstärkningslarm stn 100	09:35:08	2 min 38 sek
Larm IB	09:35:11	2 min 41 sek
Larm IL	09:35:44	3 min 14 sek
Larm RCB	09:35:47	3 min 17 sek
Första fordon ut	09:36:11	3 min 41 sek
Larm Polis	09:36:52	4 min 22 sek
Första enhet på plats	09:43:07	10 min 23 sek

Förlarm dras först efter 1 minut och 45 sekunder, trots att samtalet till SOS kommer från en fast telefon i en villa alldeles intill olycksplatsen och adressen till den fasta telefonen kommer upp direkt i adressökningen. Bland annat görs flera försök till att mobilpositionera samtalet som misslyckas, trots att inringaren ringer från en fast telefon.

Framkörning

Räddningspersonalen fick redan under framkörningen uppgifter om att det sannolikt var en svårt skadad person fastklämd i personbilen. Likaså fick man veta lastbilschauffören satt kvar i lastbilen utan att kunna komma ut men att han inte var fastklämd. Lastbilen hade ingen farlig last.

Fig 6: Fordonens placering efter olyckan.

Fig 7:Skåpbilens förarsida är i princip krossad.

Framkomst
Ambulansen var först på olycksplatsen men kunde inget göra innan Nerikes Brandkår kom på plats eftersom mannen inte gick att komma åt i bilen. Vid Nerikes Brandkårs framkomst så konstaterades att det fanns inga livstecken på mannen.

Omedelbara åtgärder
Vägen spärrades av med hjälp av brandfordonen. Brandkåren klippte loss dörren och bände upp taket på fordonet där mannen satt så ambulanspersonal kunde komma åt personen.

Fig 8: Brandkåren har frilagt den omkomne.

Räddningsinsatsen
Brandkåren lyfte ut den omkomne mannen bilen. Föraren av lastbilen var oskadd, men dörrarna på lastbilen gick inte att öppna. Lastbilsföraren hjälptes ut av brandpersonal. Bil 111 som larmats som förstärkningsresurs med tanke på lastbilen kunde vändas.

Fig 9: Förardörren på lastbilen gick inte att öppna.

Fig 10: Föraren hjälptes ut genom Passagerarsidan.

Sjukvård
Ingen sjukvårdsinsats genomfördes. Ambulansen transporterade kroppen till USÖ.

Efterföljande åtgärder
Kamratstöd hölls för berörd personal samma eftermiddag.
Lastbilen innehöll ingen last av betydelse och inget bränsleläckage förekom. Någon restvärdesinsats behövde därmed inte utföras.

Slutsats

Förlarm på station 600 borde ha dragits drygt en minut tidigare än vad som nu skedde. Fördröjningen av förlarmet har inte på något sätt kunnat påverka utgången av olyckan.

Olyckan orsakades sannolikt av ouppmärksamhet i kombination med dåligt väglag.

Ett mitträcke hade sannolikt mildrat konsekvenserna av olyckan och gjort att kollisionen mellan de två fordonen undvikits.

Bilens skador gör det knappast troligt att bilbälte kunnat rädda livet på mannen.

Erfarenheter och förslag

Utalarmering
Larmet rings in från en fast telefon utav en boende intill olycksplatsen. Eftersom adressen då fastställs per automatik i SOS system bör ett förlarm kunna dras snabbare än 1 min och 45 sekunder in i samtalet. Förlarm kräver endast en insatszon och en mycket grov

positionsangivelse någonstans inom zonen. Ärendetypsområde Kumla sätter man redan efter 19 sekunder, vilket borde ha kunnat generera ett förlarm sekunderna efter.

Räddningsinsats
Ingen anmärkning.
Samverkan med polisen
Ingen anmärkning.

Samverkan med landstinget
Ingen anmärkning.

Samverkan med övriga
Ingen anmärkning.

Olycksorsak
Ett mitträcke hade sannolikt mildrat konsekvenserna av olyckan, eftersom det förhindrat att personbilen kommit över på motsatt körbana.

Användande av bilbälte hade sannolikt inte ändrat utgången av olyckan.